

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopiju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Pravico vsaki hvali, pa vsaki ne hrani.

Slovenci imamo dokaj pravic, vsaj po para-
grafih na papirju, a djanske pravice uživamo znatno
malo. Kder bodi se pravicam naše slovenske na-
rodnosti krivica dela. Krivi smo tega mnogo Slo-
venci sami. Pravica se nam ne zgodi, ker nje ne
tirjamo, kder bi se gotovo iztirjati dala; vse pre-
več se bojimo nemčurjev, katerim tem bolj greben
raste, čem ponižniši in pohlevniši se njim: „der
dumme Windische“ uklanja. Naposled se že vsaki
mehkižavi škric drzne po naših pravicah hoditi. In
vendar je včasih jako malo: par stopinj, odločne
besede treba, da kaka nemčurska žaba prenehá
preveč napinjati se. Treba je pravico ne samo
hvaliti, ampak jo tudi hraniti, braniti ali pa od-
ločno tirjati. Nedavno neki poštni uradnik v
Mariboru ni hotel sprejeti pisma v Ljubljano na-
menjenega, ker je bil napis slovensk in Ljubljani
pristavljeno poštno ime: Laibach. To je sloven-
skega narodnjaka tako razžalilo, da je precej šel
pred poštnega ravnatelja in se pritožil; in pomagal
si je. Nemškutarski uradnik je le samovoljno
nemškutaril in Slovence dražil, ki so na pošto mu
donašali slovenska pisma; sedaj je dobil po nosu,
kakor si je zaslužil in je prisiljen slovenska pisma
sprejemati, če hoče na slovenskih tleh kruh jesti. Jed-
nako nam je Slovincem tudi drugod postopati. Ako
nam nižji uradniki ali celo še kaki revni pisarčki
kljubujejo, pritožimo se dostojno pa odločno pri
višjih gosposkah in če pri teh nič ne opravimo,
pa se obrnimo do svojih deželnih in državnih
poslancev, da stavijo do cesarskih namestnikov ali
do ministrov potrebne interpelacije ali vprašanja.
Tako so storili narodni volilci ljutomerskega okraja
in sicer zarad nepostavnega obnašanja predsednika
cenilne komisije (pl. Hempl-a). Zastonj so tožili
po časnikih („Slov. Gosp.“ bil je zarad tega kon-
fisciran) in pri gosposkah. Sedaj so se obrnili do
svojega državnega poslanca g. Hermana in ta je
očitno pa tudi pismeno interpeliral ali vprašal finanč-
nega ministra. Interpelacijo je podpisalo 19 drugih
poslancev.

G. Herman pravi v interpelaciji, ki se je
očitno brala v državnem zboru: finančni minister
je sam ukazal, da morajo cenilne komisije zem-
ljišča ali grunte natančno popisati in popise po
deželnem, domačem jeziku vestno popraviti; v
ta namen je za slovenske kraje minister sam dal
natisniti slovenske pole, da se v nje zapisujejo
domača, slovenska imena srenj, vasi, hribov, poto-
kov itd. ter nemška le samo v obročkih pristav-
ljajo. Vsled tega je tudi geometer ali zemljomerec
ljutomerskega okraja začel zapisnike in mape iz-
delovati — slovenski. Ali to predsedniku ni bilo
povoljno. Dal je vse zapisovati nemški, že izdelane
zapisnike in mape pa zavreči. Zato se nahajajo
v njegovih zapisnikih in mapah: Wolfsdorf (Vučja
väs), Igelsdorf (Iljašovec), Zesendorf (Cezanjevci),
Wutschkofzen (Vučkovci), Wollachnetzen, (Boleh-
nečevci), Sulzdorf (Očeslavci) in druga jednako ne-
umno po nemškurski navadi skrpána ali nespametno
prestavljena imena, kojih nihče domačih ljudi ne
pozna. Tako ravnanje predsednika cenilne komi-
sije ni samo navskriž z ukazem finančnega mini-
stra, ampak žali očitno pravice Slovincem zagotov-
ljene jim po državnih postavah. Krivica žali Slo-
vence tem bolj, ker se bodo po zapisnikih cenilnih
komisij izdelovale nove mape in uredovale nove
zemljiščne knjige (Grundbücher); po tem takem bi
ponemčena, grdo skrpána imena srenj, vasi itd.
Slovincem zopet ostala na veke vekov. Podpisani
poclanci torej prašamo finančnega ministra: ali je
voljen predsednika ljutomerske cenilne komisije
zavrnoti in ga prisiliti, da se bo tega držal, kar
mu je finančni minister sam bil ukazal? Interpela-
cijo so podpisali slovenski poslanci: Herman, dr.
Vošnjak, Pfeifer, grof Barbo, grof Hohenwart,
Nabergoj, dr. Valussi in dr. Vitezič, česki poslanci:
Kusý, dr. Pražak, Weber, Wurm in Wörtz in še
celo konservativni nemški poslanci: Greuter, Fi-
scher, dekan Pflugl, Schrems, Zeilberger, Bärnfeind
in Karlon.

Finančni minister še ni odgovoril. Da bo
Slovincem ugodno odgovoril, ni dvomiti, čeravno
on kot liberalec in ustavoverec ni poseben prijatelj

Slavjanov. Kajti očitna, razkrita krivica tako hudo oči kolje, da nje še nasprotnik ne trpi lahko. Dakle glejmo, da bo pri nas vsaki pravico hvalil, pa njo tudi vsaki po svoji moči hranil in branil.

Ko bi vere ne bilo.

+ „Pojte se solit z svojim blebetanjem. Vera in zmiraj le vera vam je na jeziku, kakor da bi brez vere svet ne mogel obstati. Jaz sem v svojem življenju že veliko posloval z ljudmi, ki niso nobene vere imeli, in to tudi očitno pokazali, pa sem se vselej dobro z njimi pogajal, bolje, kakor z svetohlinci in molenkami, ki imajo vedno vero na jeziku. Pridne roke, urne noge in dobra pamet — to je moja vera, ki mi pomaga „špekulirati“, moje premoženje množiti in me srečnega delati.“ Tako je govoril bogat trgovec v pričó mnogih gostov v mestni krčmi. Ko je trgovec ošabno te besede izgovoril, so vsi molčali. Nekateri so morebiti v srcu pritrjevali tem lagodnim načelom, ali tako očitno jih izpovedati so se bali. Drugi, gotovo večina navzočih, so jih v srcu obsodili, vendar tako bogatemu možu niso upali nasprotovati. Bil je tudi kot ošaben kričač poznan, torej očitno ž njim nihče ni rad kaj začel. Med temi gosti, katerim trgovčeve besede niso bile všeč, bil je tudi krojač sedeč v zadnjem kotu precej daleč proč od trgovca; njega so slišane besede globoko v srce zbudle. Ta krojač bil je namreč star znanec v trgovčevem hramu, je že dolgo let za celo družino opravljaj krojaško delo in je znal, kako je pokojni oče svojim otrokom, zlasti temu sinu, svojemu nasledniku, na srce polagal, naj ne zabijo na Boga in naj se zmiraj držijo katoliške Cerkve. Zato je zdaj krojač sam pri sebi mislil: take neverske misli bodo moža pogubile. Kdo bo ga rešil? V tem mu naglo šine pametna misel v glavo. „Da, tako bo!“ reče in izpraznivši kupico odide. —

Drugo jutro gre krojač k trgovcu, ktereга najde v njegovi pisarni in ga pozdravi: „Dobro jutro, gospod!“ „Bog daj! kaj dobrega, mojster krojač?“ „Nič posebnega; v sili sem, ter sem prinesel tukaj svoj lanjski račun in prosim za denar.“ „Kaj? Račun preteklega leta bi vam naj zopet plačal? Ali vam nisem ravno tukaj gotovih 30 fl. naštel za lanjsko leto? Ali se ne spominjate, da še sem vam rekel, ker nisem mogel takoj vašega računa najti, da mi lahko drugokrat potrdite ali pobotate, ker vi kot pošten mož me ne bote dvakrat tirjali? Ali ni tako, vi svetohlinec?“ govori jezno in vedno bolj glasno trgovec.

„Da“ odgovori mirno krojač, „ko bi še bil, kakor vi pravite, svetohlinec, ali ko bi na vero in svetost kaj držal, bi vas ne tirjal drugič, toda ne davno sem svetohlinsko obleko slekel in špekulantovo oblekel. V tej se pa moram držati nauka: pridne roke, urne noge in dobra pamet,

da si kmalu svoje premoženje pomnožim in srečnejši postanem. V ta namen se mi pa zdi prav pametno, če mi vi dvakrat moj lanjski račun platite, ker od prvega plačila slučajno nimate pobotnice.“ Trgovec je že hotel po svoji stari navadi začeti kleti, psovati ter krojača skoz vrata porinoti, kar se spomni krojačevih zadnjih besed, da o zadnjem plačilu nima pobotnice in opazi nekako podobnost med krojačevimi in svojimi lastnimi besedami, govornjenimi sinoči v krčmi, zato se vkroti ter mirno čakajočega krojača vpraša: „Mojster krojač, ste li poštenjak ali magarec?“ Krojač mu mirno odgovori: „Dokler sem bil svetohlinec, sem bil poštenjak, odkar pa je špekulacija moja vera, sem moral poštenost izsleči; pošten mi je zdaj, kdor dobro „špekulira“. Kar se tiči magareca, mislim, da se brat brata ne sme sramovati. Vendar da ne govoriva zastonj — ali platite ali vas tožim.“ „Le tožite, le, pri sodnji bode se že pravica pokazala.“ „Le počasi gospod“, odgovori krojač, bodite pametni in ne silite me k tožbi, rajši pomislite, da nimate pobotnice in da jaz plačilo vtajim. Tedaj bote tožbo zgubili in vrh tega še visoke sodnijske stroške plačali. To bo slaba „špekulacija“. „Jaz bom vas pa silil priseči“ jezno zavrne trgovec. „Ah, kaj je meni zdaj prisega“ pravi mirno krojač „Kó še sem vero imel, sem se bal krive prisege, in rajši bi bil Bog vé kaj zgubil, kakor krivo prisegel; zdaj pa, ko ne maram več za neumnosti, ki jih vero imenujejo, prisežem vam priseg, kolikor jih hočete, krivih ali pravih, vse jedno. Besede: tako mi Bog pomagaj in sv. evangelje, — meni ne pomenijo nič, ker na Boga, toraj tudi na evangelje ne verujem. Toda zadosti bo besedi. Čemu dragi čas s praznimi besedami tratiti. To je slaba „špekulacija“; v sodnji se zopet vidiva“. Potem je krojač odšel.

Teško je povedati, ali je trgovca trla bolj jeza ali sramota. „Kaj mi je zdaj storiti?“ začne sam s seboj govoriti. „Plačati? Ne, tega ne storim.“ Najbolj pametno se mu zdi, da še z odvetnikom ali dohtarjem o tem posvetuje. Pošlje torej slugo z listom k odvetniku in ga povabi zvečer k sebi na posvet.

Odvetnik pride. Trgovec mu celí slučaj s krojačem na tanko pripoveduje, samo tega ni povedal, čeravno je iz krojačevih besed dobro opazil, da je menda krojača on sam na to napeljal. „Kaj mi je zdaj storiti, gospod odvetnik? tako konča trgovec svoje poročilo. „Kaj storiti? Če nimate pobotnice o prvem plačilu in krojač priseže, da ni plačila prejel, nič ni druga storiti, kakor še enkrat platiti. Vidite gospod, tako daleč smo prišli, ker vera peša in nevera raste. Če bo tako dalje šlo, svet ne bo mogel dolgo obstati. Vera nam je neobhodno potrebna, to sem jaz kot odvetnik v svojem poslu velikokrat opazil. Brez vere ni poštenosti, ne pravice, ne dolžnosti, brez vere je človeška družba barka brez sidra na viharnem morju. Vedno psovanje čez vero in duhovnike od

tako imenovanih razumnikov in od laži-liberalnega časnikarstva vero zmiraj podkopava, nevero pa pospešuje, — nasledek tega bode, da bode jih še veliko, kakor denes vi, prišlo nevernim magarcem v roke. — V vašem slučaju bi še morebiti kaj pomagalo, ko bi gospoda župnika poprosili, naj brezvestnega krojača malo obdelajo, saj je poprej veliko na njihovo besedo držal.“ „Jaz za se sem bil sicer zmiraj teh misli: duhovnik govori zmiraj za sebe, vendar . . .“ nekdo je na vrata potrkal in ko se odpró, prišel je krojač z nekim papirjem v roki. „Gospód“, začne resno in slovesno krojač govoriti, gospód, tukaj vam prinesem pobotnico za poplačani lanjski račun. Da se pa mojemu početju ne bote čudili, poslušajte me malo, in ne zamerite mi mojih odkritosrčnih besed. Ko sem jaz sinoči v krčmi vaše sv. vere oskrunjajoče besede slišal, me je to v srce zabolelo. Ah, sem si mislil, ko bi to njegov pokojni oče slišal! Jaz kot stari znanec vaše družine in dober prijatelj vašega očeta, še se spominjam besed, ktere so vaš oče na smrtni postelji vam in vašim bratom na srce polagali. „Otroci, ne pozabite Boga in spoštujte sv. vero. Vera je več vredna, kakor vsi zakladi, ker le vera bo vas naredila zadovoljne in srečne. Spomin na vašega pobožnega očeta me je spodbudil, da sem se obnašal proti vam nekoliko časa kot magarec, da bi vam pokazal, kako bi bilo, ko bi med ljudmi vere ne bilo; če stopi namesto vere špekulacija, mora sveta kmalu biti konec.“

Preden se je trgovec zavedel iz svojega začudenja, je krojač zginol. Odvetnik pa mu reče: „Ta človek ima prav; jaz potrdim vse njegove besede.“ Trgovec je molčal; ali vsled tega slučaja je začel resno premišljevat. Krivi nazori, kterih se je nasrkal iz lahkomišelnih govorov in hudobnih časnikov in ktere je njegova lastna lahkomišljenost gojila, začeli so se umikati pravim od pokojnega očeta vsajenim načelom; z božjo milostjo so se popolnoma v njem utrdili in tako je postal zopet — veren kristijan.

Iz te povesti vidiš, dragi bralec, konči od ene strani, kako bi bilo, ko bi vere ne bilo. Vidiš pa tudi, kako nespametni ali hudobni so tisti ljudje, ki vero zatirajo in trdijo, da bodo še le takrat ljudje srečni, kedar jih ne bodo več verske postave vezale. Mi, se torej hočemo ravno verskih postav trdno držati, ker vemo, da spolnovanju božjih zapovedi je obljubljena časna in večna sreča.

Gospodarske stvari.

Kako mokre kletne stene posušiti.

M. Kakor hitro stene v kletih mokre postanejo in vodo prepuščajo, jih je treba, kolikor mogočo, kmalu posušiti, ker drugače vedno bolj voda skozi zid udarja, špranje v zidu vedno večje napravlja in stene zmiraj bolj mokre postajajo. Najboljši pomočki so cementno apno, smolovec

ali katranovec in vodno steklo (Wasserglas). Poslednja dva pomočka se pa le takrat dasta porabiti, ko kletne stene mokre niso, kar se morda le po zimi ali meseca septembra zgodi. Če pa klet nima takega suhega časa, jo je mogoče po zimi na prikladen način prevetriti in posušiti. Ko je klet, rekel bi, skoraj suha, se morajo na stenah oni kraji, na katerih voda prodira, in ti so lahko spoznati, z oljem obrisati, t. j. zaznamovati. Ako se hoče vodno steklo rabiti, se zaznamovani kraji, ki so se blizu posušili, z tekočino pomažejo, ki se je napravila s tem, da se je 1 del vodnega stekla v 2 delih vode razpustil, na primer 1 pint vodnega stekla v 2 pintih vode. Z to tekočino se prej mokri, zdaj pa suhi kraji stene dva- do trikrat pomažejo. Ko so se popolnoma posušili, se še jedenkrat z bolj zgoščeno tekočino pomažejo (1 pint vodnega stekla v $\frac{1}{2}$ pintu vode). Ako katranovec rabi, se morajo mokri prostori ž njim tudi večkrat pomazati. Katranovec se mora zgrejeti, da prav tekoč postane. Če imajo stene pa špranje in razpoke, se morajo te z hidravličnim mortom zamazati. Ako se pa cementno apno rabi, je treba zaznamovane prostore v podobi klina izdolbsti in z cementnim apnom, ki se pa precej gosto z $\frac{1}{3}$ delom peska pomeša, skrbno zametati in zamazati. Ako bi pa klet o nobenem času leta čisto suha ne bila, se morajo mokri prostori v stenah bolj globoko 4—6 palcev izdolbsti. Potem se z cementnim apnom tako zadelajo, da se jim v sredi za prst debele cevke iz ktere koli tvarine vteknejo in okoli njih cementni mort okoli in okoli pritisne in pritrdi. Če je potreba, se mora cementni omet z desko, dokler trd ne postane, k zidu pritrditi. Med tem, ko cement trd postane, se voda skozi cevi odejeja in tako cementnega ometa od zida ne lušči. Po 20—30 dneh se smejo luknjice že zadelati. —

Divja artičoka (Cynara Cardunculus).

M. Te rastline se razločujete posebno dve sorti in sicer prva z jezičastimi listki in druga z nejezičastimi listki, ktera ima pri pridelovanju prednost pred prvo. Seme se poseja ali že meseca marca v gnojno gredo ali pa aprila koj v prosto zemljo, ki mora pa solnčnato in toplo lego imeti. Ko so sajenice že dosti močne, se v grabice za pol črevlja ali za cel črevelj globoko posade v zemljo, ki je bila na novo pognojena in ki je rahla in mastna. Čez leto se mora zemlja okoli rastlin pridno rahlati in okopavati. Proti jeseni, ko so sajenice že 3—4 črevlje visoke, se začno beliti, t. j. listje se poreže, v slamo zavije in kolikor mogoče visoko z prstjo obsuje, vendar tako, da konci listov še nezasuti iz prsti molijo. Obeljeni srčni listi in listno rebrovje se od jeseni v kuhinji rabi. Rastline, ki so za zimsko porabo namenjene, se meseca oktobra iz zemlje vzamejo in v klet spravijo in tam povežejo. Tu se potem belijo in se morejo po zimi v kuhinji porabiti. Te

so potem tudi za seme. Nekatere izmed njih se spomladi v prosto zemljo posadijo, ki do jeseni zrelo seme dajo, ki se potem hrani. Sicer pa dosti bolj kaže si seme iz tujih krajev posebno iz južnega Francoskega naročiti, ker si ga tam brez velikega truda pridelajo in tudi dober kup oddajo. Za jed se listna rebra olupijo, dobro zrežejo, v močni solni vodi in kakor špargel povžijejo.

M. Z hlevnim gnojém šterne, štepihe in vodotoke po zimi oblagati in jih tako zmrznjenja varovati ne kaže. Ko od juga veter nastopi, se lahko zgodi, da se iz takega gnoja začne gnojnica ocejati in v vodo teči, ki se tako pokvari in ljudem in živalim lahko škodljiva postane. Marsiktera bolezen pri ljudeh in živalih ima dostikrat svoj izvir v tako gnjusno pokvarjeni vodi. Boljše je toraj namesto gnoja šterne in vodne cevi z drugo tvarino, ki tudi slabo toploto spreva, kakor z čistim suhim listjem, slamo, rezanjem ali žaganjem proti mrazu varovati.

Hrana za čebele se napravi po sledečem načinu: vzame se za 2 rokovati medenega zelišča ali melise (Melissenkraut); to se popari z 2 literoma vrele vode, posoda se potem pokrije in dene na ne premrzel kraj 12 ur hladit, potem se tekočina na volnati rutici precedi in v njej kaki 4 kilo krompirjevega cukra raztopijo. Na ta način se dobi sirup, ki je gnilca navzet in ki zaradi dišave po melisi bčelam prav dobro tekne. Ovi sirup ima v sebi mnogo sladovih kali, zato se bčele po njem rade rojijo; ova hrana se torej posebno priporoča za spomlad, vendar se nje bčelam ne sme polagati, dokler še ne letajo iz panjev na zrak, sicer dobijo drisko po krompirjevem cukru.

Krompir namesto mjila ali žajfe. Z krompirjem se umazano perilo lepo pere, pa tudi barvanim rutam in drugemu barvanemu blagu ne vzame barve tako, kakor mjilo ali lug. Če hoče gospodinja z krompirjem prati, naj ga kuha toliko, da še trd ostane in v roki ne razpade, kedar se z njim, kakor navadno z mjilom, perilo drgne.

„Novice.“

Sejmovi na Štajerskem. 12. febr. v Gomilici, v Kamei, v G. Sušicah, v Vidmu; 14. febr. v Račah, v Sevnici na Savi, v Ponkyi, v Brežicah, v Žaveu; 16. febr. v Bučah, v Št. Miklavžu v Saasalu, v Sp. Kostivnici (Podplat), v Brenjski gori; 17. febr. v Voženici; 19. febr. v Brašlovcih, v Zg. Polskavi, v Pišecah, v Poličanah in v Radmanjih.

Sejmovi na Koroškem. 14. febr., t. j. na pelpnico v Zg. Draubergu.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (V pojasnenje dopisa v št. 5. „Slov. Gosp.“) povemo sledeče. Nemo-

remo pritrditi g. dopisniku, ki vzrok, zakaj se poprejšnji čitalnični odbor ni redno shajal, v tem nahaja, ker je bil predsednik čitalnice duhoven. Mi se spominjamo časov, ko je bil pokojni g. Dr. Klemenčič zaporedoma 2krat predsednik ljutomerske čitalnice; in ravno v tistem času je ljutomerska čitalnica najlepše cvetela; odborove seje so takrat bile popolnem v redu in nihče se ni na tem spodtkal, da je bil predsednik duhoven; torej tudi zdaj, ko so drugi udje še zvečine iz poprejšnjih časov, uzrok, kterega g. dopisnik navaja, ne velja, tem menje, ker so duhovniku vsi odborniki s tem, da so ga za predsednika izvolili, svoje zupanje podali. Kar se tiče sobe čitalnične, bilo je v prvi odborovi seji ravno tistima 2 udoma, ki sta se pozneje tudi, kakor g. dopisnik govori, sama shajala, naloženo, prilično sobo najeti. Pa ker tega nista storila, sklepamo, da prav za prav odbor ni imel priličnega mesta, kder bi se mogel shajati; torej po našem mnenju tukaj zavec tiči. Tako mislimo poprejšnji odborniki. Občni zbor na svečnico se je v lepem redu izvršil. Med navzočimi domoljubi, posvetnega in duhovniškega stanu, je bila lepa sporazumnost. Vsi so bili v tem edini, da se mora čitalnica zopet povzdigniti, in sicer s tem, da si poišče lastno prostorno sobo v primerni gostilnici in da nareja pogostne zборе in zabave. Ljutomerskim družabnikom se je odločilo 50 kr. mesečnega doneska, zunanjim (kmetom) pa 10 kr. ali 1 gld. na leto. — Za predsednika je bil izvoljen priljubljeni odvetnik, g. dr. Mravljak, za podpredsednika okrajni načelnik, g. Kukovec, za blagajnika kaplan, č. g. Štuhec, za tajnika nadučitelj g. Lapajne; odborniki pa so gg.: Huber knjigar, Sršen, trgovec, Mikuš, uradnik.

Iz Celja. (Ogenj nastavljen). Bilo je 20. jan. t. l., ko je sredi trde noči začelo goreti pri Francu Topolovšku, posestniku v Hrenovi pri Novicerkvi. Ogenj se je naglo širil in v kratkem pokončal hišo in vse, kar je bilo v njej pohištva, obleke in zrnja. Domači razve življenja in nekaterih malenkosti ničesar niso mogli rešiti, tem menje, ker so prepozno zapazila, da gori; zadnji del hiše in streha bila je že v plamenu, ko je dekla prva zaypila: gori! Velika sreča za Hrenovo bila je tihota in mir v zraku in pa marljivost gasilcev, katerih je veliko brž navrelo ne samo v ogenj zijat, kakor se rado zgodi, ampak hvale vredno je staro in mlado pomagalo gasiti in veliko nesrečo od ostalih 20 večjidel z slamo kritih hiš odvrčiti. Pogorelec ni bil zavarovan. Ogenj se ni vsled kake nemarnosti domačih ljudi unel, ampak hudobna roka ga je v streho porinola. Močno na sumu je nekega posestnika sin pri št. Martinu in ga je sodnija že prijela in zaprla. Res žalostni časi so zdaj; med tem ko človek mirno spi z svojimi domačimi, pa prileze trdosrčni, sovražni človek in mu nad glavo hišo užge! Predrzni ljudje se ne bojijo več ne Boga pa ne gosposke! —

Iz Radgone. (Razuzdanci — nesreča) V nedeljo 21. jan. sta 2 kmetska sina z neko deklino šla v krčmo na Velki fare Marije-snežne. Ali še preden ti pridejo do krčme, že so vsi hudo napadjeni od 5 drugih kmetskih fantov. Napadjeni se niso upali braniti in se spustijo v pobeg, pri katerem je Andrej Očkrl se spodteknil in padnil na tla tako, da so ga nasprotniki došli. Ti so sedaj nesrečnega fanta grozno pretepali, klali in z noži zbadali. Ena roka je 2krat prebodena, na glavi je videti $\frac{1}{2}$ cola globoka rana, 2 zoba so nesrečniku čisto odtrli. Le hitrej pomoči po zdravniku je se zahvaliti, da ranjenec ni umrl. Uzrok neusmiljenemu klanju je razuzdanost in svaja zaradi ničvrednega ženstva. V Rohrbahu je živela 53letna kočljarka in je nedavno po navadi šla vode zajemat iz mlake; ko se je pripognila, da bi vode zajela, jo naglo ugrabi omotica, reva padne v mlako in se vtopi.

Iz Trbovelj. (Kmetijska podružnica) tukaj živahno deluje. Veselemu napredovanju največ pripomagajo častiti naš gospod župnik M. Stagoj kot njeni predsednik, ki ude marljivo sklicujejo k zborom. Za l. 1877. so napovedani 4 večji zbori, prvi se bo vršil 12. febr. Pri tej priliki se bo razlagalo o predivstvu in o pogozdovanju. *) Po posredovanju centralnega odbora kmetijske družbe v Gradcu dobila je naša podružnica 4 bika marijahoferskega plemena, 2 merjaščka sufolskega plemena in par francoskih kunccev in mlatilnico. Ta je posebno dobra in vsaki, ki se nje posluži, rad plača na den 50 kr.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Železnica na Italijansko črez Pontebo še ni dodelana, letos je za njo državni zbor moral še 2 milijona goldinarjev dovoliti; denarjev je že strahovita svota, koji so se na stavljenje železnic potrošili in nekatere so res odveč in ne vržejo niti toliko, da bi za uradnike bilo dosti, ker se po njih premalo blaga in ljudi prevaža; na Rudolfovi železnici sedaj pogosto ni več potnikov, kakor po 5 ali 6. Kako slabo bo še le na železnici, ki jo hočejo potegniti od Sp. Drauberga do Wolfsberga!? Čeravno je jasno kot beli dan, da se ne spleča ovo železnico staviti, je državni zbor za letos vendarle odmeril 500.000 fl. — Svitli cesar so ubogej srenji pri sv. Marjeti v labodski dolini poslali 500 fl. za popravo ceste, katero je lani strašan naliv rardrl. Društvu sv. Vincencija v Celovcu, ki podpira uboge, so darovali 200 fl. — V Celovcu so imele čč. ss. uršulinarce šolsko poslopje, katero so same dale le deloma z doneski všolanih srenj po dobljenem cesarskem dovoljenju na lastnem zemljišču postaviti, ter plačujejo še sedaj od njega dačo. Pri začetku nove šolske dobe so pa gosposke hišo pripisale šolskej srenji in sedaj njo hoče celovski župan (uršulinarcam) prodati za 9000 gld. To je čudno! — Nekoliko daniti se vendar že začinja

*) Prosimo za poročilo. Ured.

po glavah nemških in slovenskih Korošcev. V večih srenjah so pri zadnjih volitvah liberalcem in nemčurjem pot pokazali in izvolili konservativne in narodne srenjske zastope. Tako se je zgodilo na primer tudi v Spod. Borovljah. Tukaj so si narodni možje priborili večino in iz sebe izvolili srenjskega predstojnika g. Jakoba Zablačana. Mož je priden katoličan in slovensk narodnjak dušom i telesom, ki bo svoje dolžnosti gotovo zvesto opravljal na vse strani. Do srečne zmage največ pripomoglo je tamošnje kat. politično društvo, ki pod svojim vrlim predsednikom, g. Gentilini-jem marljivo sklicuje zборе, kojih se vselej veliko število ljudi udeležuje in tako najbolje krepi zoper napade brezvernih liberalcev in zabutih nemčurjev!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar in cesarica bivata sedaj na Dunaju, kamor so došli vsi magjarski ministri, da se z našimi porazumijo. Pravijo, da so se o banki precej že porazumili, vendar še ni dognano vse; ogerski novi bankovci nam bržčas ne bodo izostali. — Zastran sitne knjižice: Lasser, genannt Auersperg II. je minister Glaser odgovoril, da bo se začela sodnijska preiskava; konservativni poslanci so hotli, naj se o tem v državnem zboru začne razgovarjati; ali liberalni ustavaki so se tega močno ustrašili in so z 94 proti 37 glasom razgovor odbili; pomagalo jim ne bo nič; resnica mora na dan; prihodnjic več. — Poslanci so potem razpravljali o povišanju tarifov na železnicah in o navsetu nove postave, po kateri bi se hitrej, kakor do sedaj, vršile eksekutivne prodaje ali dražbe posestev; ne bilo bi treba 3 oklicev. No, mislimo, da se že sedaj dosti hitro posestva po eksekutivnih licitacijah prodajajo; kmetski ljudje so vsi skup že do blizu 300 milijonov goldinarjev zadolženi. — Za francosko svetovno razstavo l. 1878. naši poslanci nečejo dovoliti 700.000 fl. posnemajé nemške Pruse, ki iz sovraštva do Francozev ne pojdejo v Pariz k novej razstavi. Nam se hoče zdeti, da tukaj ni dobro in modro Pruse posnemati. — Ministri zahtevajo novih 9,758.997 fl., med temi samo za nakup neke male železnice in za podporo Prag-Duške železnice na Českem 7,875.000 fl. Tako bo ves primanjkljaj ali deficit letos znašal 39 milijonov in finančni minister bo naredil zlatega dolga za 123 milijonov. Kaj bo z nami in kaj z našimi otroci, če jim bomo toliko dolgov nalagali? — Čehi imajo 9. in 15. febr. volitve; vsi so zedinjeni; Mladočehi so popolnem utihnili. — Ogerski državni zbor je začel posvetovati se o postavi zoper ponarejanje vina. — Dalmatinski zbor je sklenjen, vendar je poprej imenitno postavu sprejel, ki določuje, da je v vseh ljudskih šolah in pripravniških učni jezik ne nemški, ne laški, ampak hrvatski ali srbski. Kedaj bode vsaj na Kranjskem vse slovenski? Vojaške priprave se morajo dovršiti do 15. februarja tako, da se bodo

16. feb. zamogli sklicati vsi rezervisti. Do 1. mar. dobi 8 artilerijskih regimentov nove Uhacijevi kanone.

Vnanje države. Iz Italijanskega se poroča, da so sv. Oče Pij IX. zopet popolnem ozdravili in veliko romarjev iz Francoskega z veseljem sprejeli in jih v jako krepkem govoru spodbujali k stanovitosti in zaupanju v Boga. — V Berlinu, glavno mesto pruske Nemčije, prišel je veliki knez Konstantin, bratruskega carja, in je bil od nemškega cesarja in vseh ministrov sijajno sprejet; ves svet ima to kot znamenje trdne zveze med Nemčijo in Rusijo. Veliko hrupa po Nemškem dela pravda zoper nekega urednika, ki je silnemu Bismarku očital, da se je za 2 milijona tolarjev podmitati dal. — Angleži so nemirni postali, ko so izvedeli, da je nemški cesar nek otok daleč za Ameriko v velikem morju dal od pruskih mornarjev zasesti in pristanišče za nemško brodovje delati. — Francozi trdijo v svojih novinah, da hoče Bismark prilično vsjo Belgijo, Holandijo in Dansko pograbit. — Na Španjskem se ustavljajo zopet Baski in drugi predlanjskim premagani privrženci kralja Karlo-sa ter ovirajo novačenje ali nabiranje vojakov. Bati je se novega upora. — V Braziljskem cesarstvu, kder so frajmavrerji pretečena leta srčne katoliške škofe zapirali, je ljudstvo izvolilo 100 konservativnih in samo 20 liberalnih poslancev; zato ima sedaj dežela pa tudi sv. Cerква mir.

Turške homatije. Naši turkoljubi niso nesebični, kajti samo jedne nemške novini na Dunaju so baje Turki plačali 50.000 franko v vzlatu, da za nje piše. Jednako podmitani so nekateri listi na Nemškem, Francoskem in celo na Ruskem (Golos). Ali vse ne pomaga Turkom nič. Turške homatije se čedalje bolj zapletajo; tisti minister Midhad-paša, ki je zadnja 2 sultana ubil in evropske poslance v Carigradu za nos vodil in se naposled vsem pogrozil, češ, da ima Turčija sedaj ustavo, ki bo mohamedanom in kristijanom pravična, bil je uni dan pred sultana pozvan, naglo ugrabljen in v ladji na visoko morje odpeljan in bržčas usmrtjen; ž njim vred je tudi turška ustava pri koncu. Od Srbov zahtevajo Turki preveč in zato so ti vse ponudbe miru zavrgli; da bi turška zastava zopet iz trdnjave v Belemgradu plapotala, tega ne trpi nobeden Srb. V Bosniji so vstaši pri Vakupu napali turško četo, ubili 1 oficirja, 30 mohamedanov in vzeli 80 volov. — Črnogoreci zahtevajo od Turkov velik kos Hercegovine ali pa boj, na katerega se močno pripravljajo. V Atene na Grškem je došel ruski poslanik Ignatijev in je bil sijajno sprejet; Grki bodo šli nad Turke, brž ko Rusi prekoračijo rumunsko mejo. Judi se selijo v sveto deželo in Jeruzalem in njo hočejo od Turkov kupiti, kar bi se lahko zgodilo. Turkom je strašna silna za denar; Judi pa so milijonarji. Rusi so z vojnimi pripravami gotovi; vojna je zbrana in orožana, kakor še nikoli poprej; tudi veliki knez Nikolaj je zopet zdrav; v 3—4 tednih pride car z carjevičem vojne ogledovat in potem se začne boj. Sedaj Rusi delajo na to, da Avstrija ali

ž njimi vred potegne zoper Turka ali pa ostane mirna. V ta namen je prišel ruski poslanec Ignatijev na Dunaj in je car svojega brata poslal k pruskemu cesarju. Tudi je ruski minister Gorčakov razposlal pismo do velevlad, naj izpovejo odločno, kaj namislijo storiti sedaj, ko je Turk vse njihove nasvete zavrgel. Odlagati se ne more več — odločiti se bo treba vsem, ali za Turka ali za Ruso.

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

X. Po kosilu je prišel za nama tovariš, ki je prejšnji den v Ljubnem ostal. Moj sošolec, vrli župnik ksaverski, č. g. Krener je dal zapreči svoja bistra konjiča, ki sta kot jelena dirjala z nami proti Gornjemgradu. Cesta je dobra, dovolj široka, večjidel drži skozi gost borov gozd. Kakih 200 stopinj od ceste na strani stojijo iz močnega kamenja zidane, še dobro ohranjene stare vislice. Marsikateri hudobnež je na njih skončal svoje življenje in tako siloma pahnjen bil iz človeške družbe, v kateri ni hotel po človeške živeti. Bolj redko bi slišali o hudodelstvih, ako bi se z zločinci ostreje postopalo. Prepeljavši se skozi gozd zagledamo rodovitne njive in črez nekoliko bili smo v Gornjemgradu, ki je bil nekaj imeniten kraj. Plemenitaš Teobald Kager in jegova žena Truta sta l. 1140. vsa svoja tukajšnja posestva darovala Bogu s tem posebnim namenom, da bi se ondi naselili menihi iz slovitega reda sv. Benedikta. Oglejski nadškof, pod katerega so spadale vse škofije do desnega brega Drave, je temu privolil in tako je bilo prvo seme vsejano za pravo pobožnost, znanstva, umetnosti in sploh za pravo krščansko omiko, katere goreči gojitelji so bili benediktinski menihi. Toda l. 1463. sta cesar Friderik IV. in papež Pij II., ki je poprej bil pri cesarju mnogo let za dvornega tajnika, osnovala novo škofijo v Ljubljani in da bi jo oskrbela z potrebnimi dohodki, sta gornjegraški samostan zatrla in vse premoženje menihov izročila ljubljanskim škofom; vse planine daleč na okrog so njihova lastnina. Do l. 1783. so vsi večjidel v Gornjemgradu prebivali in odtod pastirovali ljubljansko škofijo, 10 jih je tukaj v cerkvi pokopanih. Bilo je tukaj tudi semenišče — collegium Marianum — v katerem so se večjidel že izšolani bogoslovci in novoposvečeni mešniki pod nadzorništvom župnikovim pripravljali na dušno pastirstvo, tudi so med tem opravljali službo kaplanov pri farni cerkvi in pomagali pri velikih shodih takrat močno obiskovane svete poti pri sv. Francisku in Novi-Štifi. Poslopje na 5 voglov in 2 nadstropa zidano je obširno in veličastno, pa precej pastno in tihotno. V jednem voglu so pisarne in stanovanja c. kr. uradnikov, v drugem pa, ki se cerkve drži, imata duhovna gospoda, dekan in jegov kapelan, svoje stanovanje. Prostorna palača ima krasen mostovž.

Po njem se pride do vhoda k orglam. Cerkev je v primeri do števila tamošnjih prebivalcev prevelika; 175 črevljev je dolga, 86 visoka in 45 široka, za Marija-celjsko in Neuberško največja na Štajerskem. Nekaterim se dozdeva, da je stav posnet po velikanski baziliki sv. Petra na Vatikanu v Rimu. V znotranjih prostorih kaže veliko zapuščenost in revšino; čemur se pa ni čuditi; škofje ljubljanski so jo nekdanj tako rekoč z nepotrebno potrato in veliko zapravljenostjo postavili, a za njeno ohranjenje in popravo poznej, ko so se za vselej v Ljubljano preselili, ne storijo ničesar več. Ubogi planincanje pa nekaj ne morejo, nekaj pa tudi nečejo marati za popravek farne cerkve, ker imajo še 4 podružnice. In res je cerkva sv. Magdalene na pokopališču veliko bolj snažno in dostojno opravljena. Odkar je sedež škofijski za stalno v Ljubljani, je imenitnost Gornjegograda nehala in sedaj je le navadni trg, čigar stanovniki se bavijo z vsakdanjimi opravili in rokodelstvom. Bili smo, kakor povsod, tako tudi v Gornjemgradu z odkritosrčno prijaznostjo sprejeti od župnika in dekana č. g. Lovr. Potočnika. Po večerji smo se pozno v noč pogovarjali in kratkočasili; vsaki je vedel kaj posebnega povedati. Naposled se nam začnejo po sili oči zapirati, dremanec pa opominjati, naj se za dnes „seja“ sklene, kar se je tudi zgodilo. (Dalje prih.)

Smešničar 6. Vsaki zatoženec pri krvavi sodnji dobi svojega dohtarja kot zagovornika. Nekokrat je se prigodilo, da je tako opravilo sodnija izročila celó mlademu dohtarju. Ta se hoče prvokrat dobro skazati in se toraj skrbno pripravi ter svojega zatoženca tako izvrstno zagovarja, da porotniki tega za nekrivega spoznajo. Sedaj stopi zatoženec vesel pred dohtarja rekoč: lepo se Vam zahvalim za izvrstno zagovarjanje; niti jaz sam nisem blizu mislil, da sem res tako nedolžen!

Razne stvari.

(*Samoubijstva*) se grozno množijo, čem bolj duh neverstva mori čednost krščanske potrpežljivosti in skrivnost križa ljudem iz spomina trga; v Ptuj se je 18letni urarski pomočnik Oton Oblak za robec obesil, v Mariboru pa 28letni sin gostilničarja Wohlschlager-ja ustrelil, ker ga je oče v nagli jezi pred ljudmi za uho udaril.

(*Obleke oropali*) so krčmarskega sina v Šikolah na dravskem polju; 20letni čvrsti mladenič je šel v Starško ves prešičev kupovat; na poti ga zgrabijo 4 možki, ga zavlečejo v neko hišo in ga do kože slečejo, edine hlače si je komaj sprosil, da jih je smel pridržati in domu iti. Revez bi bil lahko zmrznil. Tako delajo turški divjaki!

(*Iz Zreč*) pri Konjicah se nam poroča, da je v Osredku pogorel kmet Janez Kropelj, ker je delavec v žganjariji z ognjem nepreviden bil, eden mož se je hudo opeknel pri gašenju. Hiša je vsa pogorela in posestnik ni bil zavarovan.

(*Morivec lastne matere*), Raimund Hacker na Dunaju bil je na smrt na vislicah obsojen.

(*Šolske novosti*). Maribor dobi privatno, kupčijsko šolo, šola v Laškem postane 4razredna, one na Polju, v Koprivnici in v Bučah pa 2razredne. Vse prav, toda velemožni gospodje deželnega šolskega sveta bi naj tudi pomislili, ali bo povsod dovolj učiteljev in denarjev! Kaj pomaga šole pomnoževati, če pa že obstoječim učiteljev manjka! Emilija Šubic je postala učiteljica v Konjicah, Johana Šmid pa učiteljica za šivanje in pletenje v Vojuniku in Novicerkvi.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg.: Stoklas 11 fl. (ustn. dopl.), Kelemina 13 fl. (ustn. dopl.); — Zupančič, Lacko, Tombah, Zupanič, Kos, Košar Jan., Rojko po 11 gld.; — za letnino Vrečko Ant. 10 gld., Juvančič 1 gld.

(*Dražbe 3.*) 12. febr. Blaž Krvišek v Sromljih 1005 g. 13. febr. Kašpar Korenjak 8532 fl. v Konjicah; 16. febr. Juri Sinka v Trnem, Terezija Sabotič v Stopreih 1380 fl., 17. febr. Marija Belšek v Vel. Okiču 700 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Turšica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	10	6	30	5	10	3	60	5	30	5	10	5	—
Ptuj	8	80	6	50	5	20	3	40	5	35	5	20	5	20
Ormuž	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	10	26	7	85	5	—	4	9	5	—	—	—	4	88
Celovec	9	02	7	90	5	50	3	10	5	14	4	46	5	36
Ljubljana	9	75	6	40	4	70	3	27	6	80	4	70	5	85
Varaždin	8	20	6	50	5	80	4	—	5	—	6	—	4	80
Zagreb	8	20	6	40	6	—	3	70	5	50	6	—	4	40
Dunaj	13	47	10	70	8	10	3	45	7	80	—	—	—	—
Pešt } 100 } Klg.	12	85	9	25	7	40	7	72	5	70	5	—	—	—

PONUDBA.

Pri podpisnem se dobijo najzlahtnejša domača in inostranska jabelčna 5 let stara, lepo okoreninjena, čez 1 seženj visoka drevesa po **40 kr.**

Tudi ima najlepše vrtné, debele, angleške, francoske, holandske jagode — **6 sadik za 1 gld.**

Miha Vizjak,

posestnik in sadjerejec.

Pošta Štore.

Loterijske številke:

V Gradcu 3. februarja 1877: 29 55 84 46 25.
Na Dunaju " " 67 16 9 4 32.
Prihodnje srečkanje: 17. februarja 1877.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63 05 — Srebrna renta 68 65 — Zlata renta 74 60 — Akcije narodne banke 846 — Kreditne akcije 148. —
— Napoleon 9 84 — Ces. kr. cekini 5 80 — Srebro 115 20

Poduk za viničarje.

Na sadje- in vinorejski šoli se bo od 26. februarja do 3. marca 1877 kot za prvi oddelek letošnjega viničarskega kurza podučevalo o sadje-rejskih in vinogradarskih opravilih v spomladi na primer o cepljenju dreves in o obrezovanju trsov. Kurza se zamore udeležiti 20 štajerskih viničarjev 20—40 let starih. Oglašja se do 15. februarja ali ustmeno ali pismeno pri ravnateljstvu; predložiti se ima službena knjižica in dovoljenje dotičnega gospodarja. Sprejetje ali nesprejetje se vsakemu naznani do 26. februarja. Podučevalo se bo vsaki den od 10. do 12. ure predpoldnem, popoldne so praktična razkazivanja: učnik je strokovnjaški učitelj g. Henrik Kallmann. Vsaki udeležnik poduka dobi iz deželne kase na den 1 fl. v podporo. Na jesen t. l. bo se podučevalo za drugi oddelek viničarskega kurza in sicer o polletnem oskrbljevanju trsa in dreves in o raznih sortah sadunčnih dreves in vinske tite.

Sadje- in vinorejska šola v Mariboru meseca jan. 1877.

2—3

Ravnateljstvo.

Služba za organista in cerkovnika.

Pri sv. Mihelu v Žetalah blizu Rogaca je organistova in cerkovnikova služba spraznjena, oboji bode odsehal eden dobil in opravljal.

Stanovanje ima tri sobe, kuhinjo, klet za vino in rejo; dohodki so: vinska bernja od 6 do 8 polovnjakov; pšenična in bernja zmesnega žita, prva znaša 6, druga od 14 do 16 vaganov, potem cerkveni doneski so: zvonjenje za otroke, od krsta, od blagoslova pri vpelavanju žen, od vsake poroke, od konduktov, ogledovanje mrličev, od osebe 30 kr. in uradna oklicavanja.

Prošniki naj svoje prošnje do 15. marca 1877. dopošljejo.

Žetale, 30. decembra 1877.

1—3

Juri Pulko,
Franc Selenšak,
cerkvena ključarja.

Podučiteljska služba.

Na dvorazrednici v Ponkvi z dohodki IV. razreda in stanovanjem se razpisuje.

Prositelji imajo svoje prošnje, potem predstavljene šolske gosposke do konca februarja 1877 poslati krajnemu šolskemu svetovalstvu na Ponkvi.

Okrajni šolski svet Šmarijski, 26. januarja 1877.

1—3

Predsednik: **Haas**, m/p.

2—3

NAZNANILO.

Pri podpisanej se dobijo vsakojake reči za cerkveno opravo in kinč: cerkvena sprava, obleka, paramenti, vezenine, zavratniki ali kolari, umetno izdelane cvetlice vsake vrste in velikosti po najnižji ceni, kar njej je mogoče le vsled njene mnogoletne skušnje in znanja z dotičnimi fabrikami.

Razna popravila, zboljševanja in prestavljanja cerkvene oprave in kinča rada sprejema in urno izvršuje. Svetih podob, slik z oljnatimi barvami narejenih, potem mnogovrstnih okvirjev ima vedno v zalogi; tudi priskrbi narejanje podob ali z oljnatimi barvami ali z drugimi, kakor že kdo poželi ali naroči za altarje, bandere, za stene v cerkvah in kapelah; stare podobe daje po izurjenem umetniku popraviti. Kolikor njej bo mogoče, bo tudi vselej pripravljena vsem željam, zahtevam in naročilom hitro ustrezati in z poštenim blagom.

Julija Zabukošek

v Celju, v gosposki ulici šte. 10.